

Perstorps kommun
Barn och utbildningsnämnden

Oderljunga skolas likabehandlingsplan

Läsåret 08/09

”att främja barns och elevers rättigheter och att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling”

Till elever

Vår ambition är att alla våra elever skall trivas och känna samhörighet med skolans personal och med varandra. Det är en av de viktigaste förutsättningar för att en god inläring ska kunna ske.

Om du någon gång blir utsatt för våld, hot eller kränkande behandling vill vi att du omedelbart kontaktar någon i personalen som du känner förtroende för. Detta gäller också dig som känner någon som du vet eller tror är utsatt.

Till föräldrar

Om ni misstänker att ert barn eller något annat barn utsätts för någon typ av kränkande behandling - kontakta personalen i den verksamhet ert barn befinner sig i.

Det är svårt att ta till sig att ens eget barn kränker andra men om det är så måste ni göra något åt det. Om ni misstänker att ert barn utsätter andra för kränkande behandling råder vi er föräldrar att göra helt klart för barnet att ni inte accepterar någon form av kränkningar och att ni ser mycket allvarligt på ett sådant beteende. Även i detta fall kan det vara bra att kontakta personalen i den verksamheten som ert barn befinner sig i.

Likabehandlingsplan

Skolans vision

Oderljunga skola ska präglas av respekt för människors olikheter. Vår skola ska vara trygg för våra elever och fri från diskriminering och annan kränkande behandling.

Ansvarsfördelning

Rektor

Det är rektors ansvar enligt lag och förarbeten att:

- se till att all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten på skolan.
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt annan kränkande behandling.
- se till att årligen upprätta, utvärdera och revidera en likabehandlingsplan i samarbete med personal och elever (om möjligt även vårdnadshavare).
- se till att om skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

Rektor bör även:

- se till att skolpersonal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtagits.

Lärare och annan skolpersonal

Det är lärares och annan skolpersonals ansvar att:

- följa skolans likabehandlingsplan.
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling.
- se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtas.
- bevaka att utredda fall av diskriminering och annan kränkande behandling, där den enskilda läraren är berörd, följs upp.

Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- påtala diskriminering och annan kränkande behandling som förekommer på skolan.
- inte diskriminera eller kränka någon på skolan.

Personer som elever på vår skola kan prata med är:

- föräldrar
- kompisar
- polare
- lärare och annan personal på skolan
- rektor
- kuratorn, skolsköterskan

Elevers rätt till stöd

Det är den utsatte eleven som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande. Eleven har rätt att få stöd och hjälp när han/hon känner sig kränkt. Elevers upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem eleven än kontaktar så har han/hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. För att skolan ska kunna göra något måste någon i personalen få vetskap om det inträffade. Åtgärderna ska i möjligaste mån ske i samråd med eleven. Skolpersonal har dock alltid ett vuxenansvar att skydda barn och elever från att fara illa.

Elever

Elevrådsrepresentanter från årskurs 3-5 samt polare ingår i skolans likabehandlingsgrupp. Representanterna har ansvar för att delta i att likabehandlingsplanen ständigt utvärderas och förbättras. De elever som representerar föregående år sitter kvar i gruppen under utvärderingsarbetet tillsammans med de nyvalda representanterna så att en överlappning kan ske.

Vårdnadshavare

I Oderljunga gruppen tas likabehandlingsplanen upp vid minst ett tillfälle under läsåret då representanterna får möjlighet att komma med förslag och synpunkter inför revideringen.

Allmänna åtgärder

Utvärdering av likabehandlingsplanen

Mål

Skolan ska ha en likabehandlingsplan som syftar till att förverkliga skolans vision.

Aktiviteter

- Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen ska redovisas i den årliga kvalitetsredovisningen enligt förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet, ändring (2006:279).

Tidpunkt: maj-juni.

Ansvar: rektor och personal

Information

Mål

Alla anställda på skolan, alla elever och vårdnadshavare ska få information om lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever och om skolans likabehandlingsplan.

Aktiviteter

- Information om likabehandlingsplanen finns med i skolans information på hemsidan och på skolornas hemsidor.
- Likabehandlingsplanen finns i alla klassrum och på expeditionen.
- Klassföreståndarna går igenom likabehandlingsplanen med sin klass.
- I första brevet till hemmet upplyser skolan om att likabehandlingsplanen finns tillgänglig på hemsidan och att den går att få hemskickad vid förfrågan.

Tidpunkt: augusti, efter den årliga revideringen.

Ansvar: rektor, personal

Kartläggning

Mål

Vi ska få kunskap om förekomsten av diskriminering och kränkande behandling för att kunna utforma relevanta åtgärder.

Aktiviteter

- Lärarna tar fram en enkät och sammanställer svaren samt har ansvar för att eleverna fyller i enkäten. Sammanställningen ligger sedan till grund för eventuella åtgärder som rektor och personal tar fram.
- En ritning över skolan bifogas enkäten och eleven får kryssa för de otrygga platserna. Personalen sammanställer och uppmärksammar eventuella skillnader mellan könen. Sammanställningen ligger sedan till grund för eventuella åtgärder som personalen tar fram.

Tidpunkt: under vårterminen

Ansvar: rektor och lärarna

- Trygghet och trivsel tas upp på utvecklingssamtalen

Tidpunkt: En gång per termin.

Ansvar: mentorn

- Trygghet och trivsel tas upp på hälsosamtalen.

Tidpunkt: vid ordinarie hälsosamtal.

Ansvar: skolsköterskan.

- Trakasserier och kränkningar som dokumenteras under läsåret sammanställs och analyseras. Analysen ligger sedan till grund för eventuella åtgärder i nästa års likabehandlingsplan.

Tidpunkt: juni

Ansvar: rektor

Uppsikt/upptäckt

Mål

Om det förekommer diskriminering och kränkande behandling ska vi upptäcka det tidigt.

Aktiviteter

- På varje rast ska det finnas vuxna ute bland eleverna på skolgården. Ett rullande rastvaktsschema upprättas varje termin.

Tidpunkt: varje dag hela läsåret.

Ansvar: rektor och schemalagda rastvakter.

- Skolan arbetar aktivt med polare.

Tidpunkt: varje dag hela läsåret.

Ansvar: ansvarig personal.

- Vi har ett aktivt förhållningssätt som innebär att vi avsätter minst en arbetslagsträff per läsår till att ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som skolan förmedlar, genom sin organisation och undervisning.

Tidpunkt: en gång varje läsår.

Ansvar: varje arbetslag. Särskilt ansvar har rektor via spåransvarig.

- Vi reflekterar över skolans och den enskilda personalens förhållningssätt till och bemötande av kränkta elever.

Tidpunkt: en gång varje läsår.

Ansvar: personalen.

Rutiner för utredning och dokumentation

Det är den utsatte eleven som avgör om beteendet eller handlingen är oönskad eller kränkande. Om sexuella trakasserier eller trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller annan kränkande behandling, upptäcks eller anmäls, ska likabehandlingsplanens rutiner och ansvarsfördelning tillämpas. Tidpunkt: omgående.

Ansvar: skolpersonal som får kännedom om trakasserier

Utredning

Vid kännedom om att kränkning har eller kan ha inträffat ska uppgifterna utredas skyndsamt. Utredningen ska alltid ske med all möjlig hänsyn till den utsatte och övriga inblandade. Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen.

Vårdnadshavare till elever som är inblandade (både den kränkte och de som kränkt) ska informeras. Rutiner finns om hur kommunikationen ska ske mellan rektor, personal, elever och vårdnadshavare när kränkningar misstänks, upptäcks eller anmäls.

Om personal misstänks för kränkning av en elev ska rektor eller den rektorn utser ansvariga för utredningen.

Vid varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är, om anmälan till socialtjänsten eller polis ska göras och om skolan behöver ta hjälp av andra instanser som t ex psykolog.

Åtgärder

Skolan har tydliga rutiner för hur skolan ska agera och vilka som agerar när kränkningar inträffat.

Åtgärderna grundar sig på utredningen av vad som skett i det enskilda fallet och bör som regel riktas till såväl den elev som blivit utsatt som till den/de som utövat kränkningen.

Åtgärderna syftar till att avhjälpa akuta situationer och att finna mer långsiktiga lösningar. Skolan överväger också om åtgärder även behöver vidtas i syfte att förändra förhållanden på grupp- och skolnivå utifrån de enskilda fallen.

Om skolan inte själv har den nödvändiga kompetensen för att klara upp en situation tas hjälp utifrån.

På vår skola vidtar vi nedanstående åtgärder när kränkningar inträffat:

Behandlingsgång enligt Farstamodellen:

1. Besked om misstänkt mobbning/kränkning.
2. Kontakt med uppgiftslämnare och den mobbade/kränkte för kontroll.

3. Ytterligare information samlas in (diskret).
4. Behandlingssamtal med mobbare/kränkare (likaså under diskretion).
5. Uppföljningssamtal. Kontakt tas med alla inblandades vårdnadshavare.
6. ”Kontroll” av mobbarna/kränkarna och klassen. Kontakt med den mobbade/kränkte.
7. Uppföljningssamtal med mobbarna efter 1-2 veckor och fler vid tillfällen vid behov.

Vid svårlösta fall:

8. Samtal med vårdnadshavare utan barn, för att motivera samtal om problemet hemma. Rektor deltar.
- 9.. Samtal med vårdnadshavare och barn. Rektor deltar.

Vid terror/misshandel görs polisanmälan eller anmälan till social myndighet i samråd med misshandelseoffrets vårdnadshavare.

Uppföljning och utvärdering

Det är viktigt att skolans rutiner för varje enskilt fall följs upp. Det är viktigt att alla inblandade får komma till tals i uppföljningen. Därför inleds uppföljningen med ett samtal med den som varit utsatt.

Dokumentation

Skolan har rutiner för hur utredning av kränkningar dokumenteras. Varje misstanke om kränkning utreds och dokumenteras. Varje åtgärd mot kränkningar dokumenteras. Uppföljningen av varje fall dokumenteras.

På vår skola dokumenterar vi utredning, åtgärder och uppföljning enligt nedan:

1. Dokumentation sker under hela fallet, både vid informationsinhämtning och vid alla samtal.
2. Insamlad fakta dokumenteras hos rektor.

Blankett för dokumentation

Datum: _____

Vuxen/vuxna som höll i primär dokumentation: _____

Inblandade elever (namn och klass) _____

Kort om det inträffade:

Åtgärder:

Uppföljningsdatum: _____

Vårdnadshavare informerade? Ja Nej

Resultat från uppföljningen

Vårdnadshavare informerade? Ja Nej

Dokumentationen gjord av: _____

Ny lag

Från 2006-04-01 gäller lagen om förbud om diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens syfte är att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan. Det innebär att diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning och funktionshinder förbjuds i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och gymnasieskola samt vuxenutbildningen.

Enligt lagen ska den som ansvarar för den skollagsreglerade verksamheten bedriva ett målinriktat arbete för att främja de ändamål som bär upp lagen. Detta innebär bl a att det ska upprättas en likabehandlingsplan för att förhindra diskriminering och annan kränkande behandling i verksamheten. Likabehandlingsplanens främsta syfte är att främja likabehandling, att förebygga samt motverka trakasserier och annan kränkande behandling.

Skollagen (SFS 1985:1100) 1 Kap. 2§

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt ska den som verkar inom skolan

1. främja jämställdhet mellan könen samt
2. aktivt motverka alla former av kränkande behandling som mobbing och rasistiska beteenden. (SFS 1999:886).

I skollagen, läroplanerna och förarbetena till dessa används begreppet "kränkande behandling" som ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningarna är ett uttryck för makt och förtryck. Faktorer som kön, socioekonomisk bakgrund och etnicitet är betydelsefulla faktorer i de maktstrukturer som finns i samhälle och skola. Kränkningarna kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkande behandling kan äga rum i alla miljöer och i alla sammanhang - när som helst. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande. Kränkning utförs av och drabbar såväl barn och ungdomar som vuxna. En viktig utgångspunkt är att den som uppger sig vara kränkt, alltid måste tas på allvar.

Definition av kränkande behandling

Diskriminering är en handling eller struktur som utestänger eller kränker en person. Den behöver inte vara medveten eller aktiv.

Trakasserier är en aktiv, medveten handling som kränker en person.

Kränkande behandling kan vara:

Fysiska; såsom att bli utsatt för slag och knuffar.

Verbala; såsom att bli hotad, att bli kallad hora eller bög.

Psykosociala; såsom att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, göras till åtlöje.

Text- och bildburna; såsom klotter, sms, mms, "chatt" via Internet.